

מאי הוא הדין באופן זה?

אמר אביי: תא שמע שאין יכול להקריב ארבעה, ואין הלוג החמישי הולך לנדבה — ממה ששנינו בשקלים:

ששה שופרות [קופות עשויות כעין שופרות שפיהם צר ולמטה רחבים הם] היו במקדש לנדבה [כדי ליתן בהם מעות ההולכים לקיץ המזבח].

ואמרינן: כנגד מי, כלומר, בשביל מה היו שם ששה שופרות?

כנגד מותר הטאת [כגון שהפריש מעות לחטאת והוזלו הכבשים ונתותרו לו מעות], ומותר סתם אשמות, ומותר אשם נזיר, ומותר אשם מצורע, שכל המותרות האלו הולכים לקיץ המזבח.

ואם איתא שהנודר חמשה לוגים הולך לוג אחד לקיץ המזבח, אם כן ליתקין שופר אחרינא כנגד מותר נסכים [יתקנו חכמים

שופר שביעי כדי ליתן בהם מעות אלו]; אלא ודאי שאין הולך כלום לנדבה, אלא ממתין עד שיתמלא השיעור ויקריבם כאחת.⁽⁶⁾

ומשנינן: אף אם נאמר שאין קבע לנסכים, ומקריב הוא את הראוי, מכל מקום אין צריך לעשות שופר למותר, כי בשלמא בהנך [המותרות שזוכרו לעיל] **לנדבת ציבור אזלי** [הולכים הם לנדבת הציבור היינו קיץ המזבח], צריך הוא להמתין עד שיצטרפו למעותיו כדי להקריב מהם קרבנות על המזבח הבטל מקרבנות, ולכן נותנים אותם בינתיים בשופרות —

אבל **בהני** [מותרות הנסכים] אין צריך הוא להמתין, שהרי **שכיחי** [מצויים הם] עוד מותרות נסכים, **ואפשר דמצטרפי דמר ודמר בהרי הדרי וקרבי**, [אפשר שיצטרפו מותרותיו של זה ומותרותיו של זה לשיעור שלם של נסכים — ויקרבו].⁽⁷⁾

אמר רבא:

נסכים לקיץ המזבח; וראה מה שכתב בזה בעולת שלמה.

7. א. **פירש רבינו גרשום:** הני מותרות דנסכים שכיחי, כדאמר רבא לקמן: מתנדב אדם מנחת נסכים בכל יום, והואיל דשכיחי, ושכיחי מותרות, כגון דאייתי חמשה ופש ליה חד, ואי הוו תלת דאייתי כל חד חמשה ופש לכל חד וחד, חזו הני תלת לוגין לאיצטרופי לנסכי כבש, וקרבי בכל יום, הלכך לא תקיפו ליה שופר, דהא מצו הנך מותרות ליקרב לאלתר; [והדברים צריכים ביאור, כי למה יהא מצוי נדר של חמשה לוגי נסכים שאין ראויים להקריבם כאחת על גבי המזבח, ועוד שיהא מצוי שלש נדבות כאלו].

כשנדר פחות מעשרון, ומבואר דפשיטא להו שאינו צריך להשלים, ואין זה תלוי בספק הגמרא אם יש קבע לנסכים.

ואם נדב לוג אחד או שנים כתב הרמב"ם שלא יקריב, ואינו חייב להשלים; וראה בלשון רש"י **בהמשך הסוגיא** בד"ה עד עשרה, שכתב "דלוג ושנים וחמשה לגמרי לא קרבי עד דממלי להו", ומלשונו נראה שאין חילוק ביניהם; וראה זבח תודה.

6. **בטהרת הקודש** תמה: סוף סוף צריך שופר למותרות נסכים, כגון שהפריש מעות לנסכים וניתותרו, ראה שם; וביותר תמהו **האחרונים**, הרי באמת מבואר במסכת שקלים ד ב שמותר